Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Talousvaliokunta perjantai 22.03.2024 klo 11.00 / E 6/2024 vp / Lausuntopyyntö

E 6/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission viisi uutta aloitetta taloudellisen turvallisuuden parantamiseksi

Euroopan komissio julkaisi tammikuussa 2024 viisi aloitetta EU:n taloudellisen turvallisuuden vahvistamiseksi: 1) Ehdotus neuvoston suositukseksi tutkimuksen turvallisuuden parantamisesta; 2) Valkoinen kirja tukivaihtoehdoista sellaisen teknologian tutkimukseen ja kehittämiseen, jolla on kaksikäyttöpotentiaalia; 3) Valkoinen kirja vientivalvonnasta; 4) Valkoinen kirja ulospäin suuntautuvista sijoituksista; ja 5) Ehdotus uudeksi asetukseksi ulkomaisten sijoitusten seurannasta. Aloitteet ovat osa EU:n taloudelliseen turvallisuuteen sovellettavaa laajempaa lähestymistapaa.

Keskeiset huomiot

Suomen Yrittäjät ymmärtää, että tilanteessa, jossa erityisesti suurvallat ovat kriisinkestävyyden nimissä ottaneet käyttöön laajasti protektionistisia välineitä, ainakin osalla EU:n jäsenvaltioita on halu vastata samantyyppisillä toimilla. Näkemyksemme mukaan Suomen ja suomalaisten edun mukaista on kuitenkin se, että EU:ssa tehtävät ratkaisut perustuvat lähtökohtaisesti kauppaa vapauttaviin ja arvoketjuja monipuolistaviin ratkaisuihin. Pienenä avoimena taloutena Suomi kärsisi voimakkaasti muunlaisista ratkaisuista. Näkemyksemme mukaan Suomen kannassa nämä seikat on huomioitu.

Katsomme, että taloudellisen turvallisuuden vahvistamisessa tulisi ensisijaisesti käyttää olemassa olevia EU-ohjelmia ottaen niiden käytössä kuitenkin huomioon muuttunut tilanne ja sen vaikutukset esimerkiksi arvoketjuihin. Tässä tilanteessa on mielestämme perusteltua esimerkiksi huolehtia siitä, että tiettyjen kriittisten puolustus- ja turvallisuusteknologioiden arvoketjussa olevia eurooppalaisia ja kansallisia pk-yrityksiä ja startup-yrityksiä osallistetaan vahvemmin.

Ulospäin suuntautuvien investointien osalta ymmärrämme komission esiin nostaman huolen, mutta suhtaudumme jossain määrin varauksellisesti komission ehdotuksiin. Mahdolliset seurantajärjestelmät ulospäin

suuntautuville investoinneille voivat helposti kääntyä itseään vastaan luodessaan epävarmuutta ja epäselvyyttä investointiympäristöön. Pahimmillaan tällaiset toimet heikentävät entisestään EU:n kilpailukykyä kansainvälisissä investoinneissa.

Suomen Yrittäjät

Petri Malinen
ekonomisti